

# NOSOTROS

diciembre 2006/enero 2007

Biuletyn / Boletín del **Centro Español**

## LA NAVIDAD EN ESPAÑA

Aunque el motivo de la Navidad es celebrar el nacimiento del Hijo de Dios al mundo para revelar-nos a un Dios Padre y misericordioso, sin embargo en cada lugar hay cosas típicas que hacen que la Navidad tenga un sabor especial.

En España el 22 de diciembre se celebra el sorteo de la lotería, que reparte una lluvia de millones de euros. Muchas personas están pendientes de la televisión o de la radio y escuchan a los niños cómo cantan los números y el premio correspondiente a ese número, esperando todos que caiga "el gordo", así se llama al primer premio de la lotería.

El 24 es Nochebuena y el 25 Navidad, son las fiestas más familiares y hogareñas de todo el año, difícil pasarlas sin la compañía familiar, salvo casos excepcionales. La comida varía según los hogares, pero de postre toca turrón, un dulce hecho de almendras. Se cantan villancicos que nos hablan de Jesús, María, José y de paz. Lo más normal es acompañarlos de guitarra y pandereta. El día de Nochebuena a las 21 horas Su Majestad el Rey Don Juan Carlos pronuncia su tradicional discurso de Navidad en el que desea felices fiestas a todos los españoles y hace un repaso a lo que fue el año.

El 28 de diciembre es el día de los Santos Inocentes, día en el que se conmemora la matanza de todos los niños menores de 2 años nacidos en Belén, ordenada por Herodes con el fin de deshacerse del recién nacido Mesías. En Perú, México, España, Chile, Colombia y otros países de habla hispana, es costumbre realizar bromas de toda índole. Los medios de comunicación hacen bromas o tergiversan su contenido de tal modo que la información parezca real. Se trata de una libertad que se dan los agentes mediáticos para dar rienda suelta a su sentido del humor, oportunidad que solamente tienen una vez al año.

El 31 de diciembre es la Nochevieja. Las doce campanadas marcan el final de un año y el inicio del venidero, que siempre se desea mejor y más feliz que el anterior. Y en esos deseos de felicidad tienen mucho que ver las uvas, una por cada campanada. El origen de la tradición de tomar doce uvas se remonta a 1909. Este año fue muy bueno para los viticultores alicantinos. Fue tal el excedente de uva que recogieron, que no sabían qué hacer con ella. Pero con imaginación consiguieron dar salida a la producción sobrante inventando que consumirlas el día de Nochevieja garantizaba buena suerte, es decir, salud, dinero y amor. En Brasil se comen también 12 uvas como en España, pero encima de una silla.

El día 6 de enero, día de Reyes, es en España algo especial. Días antes los niños escriben sus cartas a Sus Majestades de Oriente, contándoles cómo se han portado y qué regalos les piden. El día 5 por la noche es la cabalgata, en la que los Reyes pasan por los pueblos y ciudades, para al día siguiente dejar los regalos a los niños que se han portado bien durante el año, y a los que han sido malos les dejan carbón, aunque claro, si el niño junto a sus zapatos pone agua para los camellos, los Reyes Magos siempre agradecerán este gesto de hospitalidad y dejarán algún que otro regalillo.

Como veis, aunque la Navidad tiene sus componentes culturales en cada lugar, sin embargo en una cosa estamos todos de acuerdo: buena mesa, buena reunión familiar, buenas tradiciones religiosas y el deseo común de ser felices por unos días.

iiiFeliz Navidad para todos!!!!

Ramón

## BOŻE NARODZENIE W HISZPANII

Chociaż motywem Bożego Narodzenia jest świętowanie narodzin Syna Bożego, który przyszedł na świat, aby objawić nam miłosiernego Boga Ojca, jednakże w każdym miejscu są pewne zwyczaje i tradycje, które sprawiają, że Boże Narodzenie ma tam szczególny smak.

W Hiszpanii 22 grudnia odbywa się loteria, która zsyła na niektórych szczęśliwców deszcz milionów euro. Wiele osób "wisi" na telewizorze albo radiu i słucha, jak dzieci wyśpiewują numery oraz odpowiadającą im nagrodę i wszyscy mają nadzieję, że padnie "el gordo", jak nazywa się główna wygrana loterii.

24-ego jest Wigilia, a 25-ego Boże Narodzenie, są to święta najbardziej rodzinne i domowe w całym roku, trudno spędzić je bez towarzystwa rodziny, poza wyjątkowymi przypadkami. Jedzenie jest różne w zależności od domu rodzinnego, ale na deser zawsze podaje się turrón, słodczyce zrobione z migdałów. Śpiewa się koledy, które mówią o Jezusie, Maryi, Józefie i pokoju. Towarzyszą im dźwięki gitary i tamburyna. W Wigilię o 21:00 Jego Wysokość Król Don Juan Carlos wygłasza swoją tradycyjną mowę Bożonarodzeniową, w której życzy Wesołych Świąt wszystkim Hiszpanom i robi podsumowanie tego, co wydarzyło się w ciągu roku.

28 grudnia to dzień upamiętniający Rzeź Niewiątek, zamordowanie wszystkich dzieci do drugiego roku życia urodzonych w Betlejem, na rozkaz Heroda, który chciał pozbyć się nowonarodzonego Mesjasza. W Peru, Meksyku, Hiszpanii, Chile, Kolumbii i innych krajach hiszpańskojęzycznych panuje zwyczaj robienia tego dnia różnego rodzaju dowcipów. Media stroją sobie żarty lub przekraczają swój przekaz w taki sposób, że informacja wydaje się prawdziwa. Chodzi o swobodę, na jaką pozwalają sobie przedstawiciele środków masowego przekazu, żeby dać upust swojemu poczuciu humoru, tylko raz w roku mają taką możliwość.

31 grudnia jest Sylwester. Dwanaście uderzeń zegara wyznacza koniec jednego roku i początek następnego, który, zgodnie z życzeniami, ma być zawsze lepszy i szczęśliwszy niż poprzedni. Jeśli chodzi o te życzenia szczęścia dużą rolę odgrywają tutaj winogrona, jedno przypada na każde uderzenie zegara. Początki tradycji spożywania dwunastu winogron sięgają 1909 roku. Był to bardzo dobry rok dla hodowców winorośli z Alicante. Zebrali taką nadwyżkę winogron, że nie wiedzieli, co z nimi robić. Ale z fantazją zdołali poradzić sobie z nadmierną produkcją, wymyślając, że jedzenie tych owoców w Noc Sylwestrową zapewni szczęście, to znaczy zdrowie, pieniądze i miłość. W Brazylii je się 12 winogron tak samo, jak w Hiszpanii, ale nad krzesłem.

6 stycznia, Święto Trzech Króli, jest w Hiszpanii czymś specjalnym. Kilka dni wcześniej dzieci piszą listy do Mędrców ze Wschodu, opowiadając im, czy były grzeczne i o jakie prezenty ich proszą. 5 stycznia w nocy ma miejsce "cabalgata", podczas której Królowie przejeżdżają przez wieś i miasta, żeby następnego dnia zostawić prezenty dzieciom, które dobrze się zachowywały w ciągu roku, a tym, które były niegrzeczne, dają węgiel, ale oczywiście, jeśli dziecko obok swoich butów postawi wodę dla wielbłądów, Trzej Królowie zawsze będą wdzięczni za ten gest gościnności i zostawią jeszcze jakiś inny prezent.

Jak widzicie, chociaż Boże Narodzenie ma charakterystyczne elementy kulturowe w każdym miejscu, w jednym się zgadzamy: dobry stół, dobre spotkanie rodzinne, dobre tradycje religijne oraz wspólne pragnienie bycia szczęśliwymi przez kilka dni.

Wesołych Świąt!!!!

Ramón

## LA FIESTA DEL Centro Español

El Viernes 17 de Noviembre se celebró la fiesta del Centro Español y fue muy divertida. Tuvo lugar en el bar "Café Szafé" que se encuentra justo enfrente de nuestra escuela. El local es muy bonito y acogedor. La gente fue llegando, más de cincuenta personas, y tomaron asiento. Comieron algunas pastas y empezaron a beber sangría. La gente conversaba mientras oía música española.

Más tarde Raúl explicó cómo había hecho la "tortilla de patata", también llamada "tortillas española". Muy fácil -dijo- hay que freír las patatas a fuego lento y después se le añaden los huevos, se le da la vuelta en la sartén y ya está. Es un plato típico en España y se come en todos los hogares y bares.

A continuación Carlos dijo cómo habían hecho la sangría: 14 litros de vino, 125 gramos de azúcar por cada litro de vino, 6 litros de zumo, 2 kilos de naranjas, 2 kilos de limones, 1 kilo de mandarinas, 750 ml. de Ron, 750 ml. De Whisky y... removerlo todo junto. Además añadió que la sangría no era española, sino polaco-española, porque su novia Ola le había ayudado a hacerla. También dio las gracias al profesor Xavi por haberles dado la receta.

Más adelante, con la ayuda de los alumnos y moviendo un sofá, sillas y mesas, dejaron libre el espacio suficiente para bailar. Muchos alumnos/as se animaron a aprender los pasos básicos del Amargue o bachata, música de amores amargos como, por ejemplo, la canción obsesión del grupo Aventura. Posteriormente formaron una rueda de baile y empezaron a hacer figuras: "adentro", "afuera", "agua y bebe", "sangría y bebe", "qué rico", "qué asco", "silencio", "puerta", "principio bueno"... La gente se lo puso muy bien.

Después pusieron música de Reguetón para bailar de forma libre y provocativa. El reguetón es una mezcla entre la música negra (rap, reagea...) y la música latina. El baile se llama perreo porque se baila como dos perros en celo. Así la fiesta siguió animada hasta las diez y media, cuando se marcharon los últimos invitados...

Nos vemos en la próxima fiesta... ¡Hasta la próxima!

Carlos

## FIESTA Centro Español

W piątek 17 listopada odbyła się fiesta Centro Español. Była świetna zabawa. Fiesta miała miejsce w barze Café Szafé, który znajduje się dokładnie naprzeciwko naszej szkoły. Lokal jest bardzo ładny i przytulny. Ludzie przychodzili, było ponad 50 osób, i zajmowali miejsca. Zjedli kilka ciastek i zaczęli pić sangrię. Rozmawiali słuchając hiszpańskiej muzyki.

Później Raúl wytłumaczył, jak zrobić tortillę ziemniaczaną, nazywaną także hiszpańską tortillą. Bardzo łatwo - powiedział - trzeba usmażyć ziemniaki na wolnym ogniu, następnie dodać się do nich jajka, odwraca się ją na patelni i gotowe. Jest to typowe danie w Hiszpanii, jada się je we wszystkich domach i barach.

Następnie Carlos powiedział, jak zrobić sangrię: 14 litrów wina, 125 gramów cukru na każdy litr wina, 6 litrów soku, 2 kilo pomarańczy, 2 kilo cytryn, 1 kilogram mandarynek, 750 mililitrów rumu, 750 mililitrów Whisky...i trzeba wymieszać to wszystko razem. Ponadto dodać, że sangria nie była hiszpańska, tylko polsko-hiszpańska, bo jego dziewczyna Ola pomogła mu ją zrobić. Podziękował także lektorowi Xavi'emu za to, że dał im przepis.

Później, przy pomocy uczniów udało się przesunąć sofę, stoły i krzesła, dzięki czemu mieliśmy dość miejsca, żeby tańczyć. Wielu z nich ożywiło się, ucząc się podstawowych kroków Amargue lub bachata, jest to muzyka gorzkiej miłości, taka, jak na przykład w piosence "Obsesja" grupy Aventura. Następnie ustawili się w kole i zaczęli wykonywać figury: "do środka", na zewnątrz", "woda i pij", "sangria i pij", "jaki pyszne", jakie wstrętne", "cisza", "drzwi", "dobry księżec"...Bardzo dobrze im to wyszło.

Potem włączyli muzykę z gatunku reggaeton, żeby można było tańczyć w sposób dowolny i prowokujący. Reggaeton to mieszanka czarnej muzyki (rap, reagea...) i muzyki latynoamerykańskiej. Tańiec nazywa się perreo, bo tańczy się jak dwa psy w czasie rui (hiszp. perro znaczy pies). W ten sposób ludzie bawili się do 22:30, kiedy to wyszli ostatni goście...

Zobaczymy się na następnej fiestie. Do zobaczenia!

Carlos

Pocas fechas, como la de 1492, están tan ligadas a un país y a la historia universal, por la magnitud de lo ocurrido y las consecuencias derivadas de un encuentro entre dos mundos que habían vivido separadamente, ocasionando ya de alguna manera lo que hoy conocemos como globalización.

Comienza el año 1492 en España con un acontecimiento de gran importancia: el 2 de enero tiene lugar la conquista de Granada por los Reyes Católicos. El último rey moro, Boabdil, abandona España después de más de 700 años de ocupación. Es el fin de la llamada "Reconquista".

El 3 de agosto de 1492 Cristóbal Colón, en representación de los Reyes Católicos de España, zarpa desde Palos de la Frontera con el fin de encontrar una nueva ruta que posibilitara a España hacerse con el comercio de las especias asiáticas. Colón y sus contemporáneos partían de dos datos erróneos: Que el diámetro de la tierra era menor de lo que es en realidad y que el continente asiático tenía una extensión mayor. De este modo Cristóbal Colón pensó que había llegado al continente asiático y murió sin saber que en realidad se trataba de un continente nuevo, a pesar de los cuatro viajes que realizó al Nuevo Mundo : 1492, 1493, 1498 y 1502.

El 12 de octubre de 1492 Cristóbal Colón llegó a una isla del mar Caribe llamada Guanahani, en el archipiélago de las Bahamas, cuya localización exacta aún se discute. La llegada de Cristóbal Colón a América está considerada como uno de los hechos más importantes de la historia universal por las consecuencias que tuvo y debe relacionarse con el primer viaje alrededor del mundo realizado por la tripulación de Hernando de Magallanes pocos años después.

Instalándose principalmente en México y Perú, España se constituyó en el país más poderoso del mundo. La principal riqueza generada por las colonias españolas y portuguesas en América fue la extracción del oro y la plata. Sin embargo no sería justo olvidar el esfuerzo de españoles y portugueses por llevar la fe cristiana a este continente. Francisco de Vitoria y Bartolomé de las Casas se convirtieron en defensores de los derechos de los indios, dando origen al "derecho de gentes", que podemos considerar como un anticipo de lo que hoy es el Derecho Internacional.

La llegada de Colón a América causó una gran expansión de la navegación y el comercio entre pueblos que se volvió mundial. Otra importante consecuencia de la llegada de los europeos a América fue la difusión mundial de los alimentos que habían sido desarrollados por las culturas americanas y que hoy se estima que constituyen el 75 % de los alimentos consumidos por la humanidad, entre ellos el maíz, la patata, la calabaza, el tomate, el chocolate y la vainilla.

Ramón

## LOS TRAJES REGIONALES

La cuestión de los trajes es interesante ante todo desde el punto de vista de las costumbres y del arte de cada región. Por desgracia, la imagen que tenemos de la española, con peineta alta, mantilla, castañuelas, etc. es sólo el traje regional o popular y éste sigue usándose, sobre todo como traje de fiestas populares. ¿Cuál es esta ropa tan excepcional y particular para cada parte de España que se olvida poco a poco? En este artículo vamos a mencionar algunos de estos vestuarios representativos de la cultura y de la tradición de las regiones del país tan fascinante.

### El traje de los andaluces

Por ejemplo, es muy conocido fuera de España el traje regional de la andaluza compuesto de vestido de volantes, pañuelo de flecos, peineta y mantilla. El traje del hombre se caracteriza por el sombrero cordobés, con chaquetilla y pantalón ajustados y botas enterizas.

### El traje de los madrileños

Los madrileños también tienen su traje típico. La madrileña lleva vestido largo ceñido, con volantes abajo, mantón de Manila y, para los toros y en procesiones, mantilla de blonda y peineta.

El madrileño usa chaqueta ceñida lisa o de cuadros, pantalón blanco de seda, pañuelo al cuello y gorra de visera.

### El traje de los aragoneses

Si se trata de los aragoneses, estos llevan pañuelo atado a la cabeza a modo de turbante y, además, usan calzones.

### El traje de los vascos

Los vascos usan camisa y pantalón blancos, faja estrecha con lazo y boina.

Todos los trajes regionales de España son simplemente bellos. Por eso hay que mantener la tradición aunque hoy en los diferentes países la gente vista de una manera más parecida. Si las costumbres desaparecen, perderemos algo muy precioso para siempre y vale la pena conservarlas cuando representan el arte y lo hermoso.

Patrycja

Niewiele jest dat, które, podobnie jak rok 1492, odgrywałyby taką samą rolę w dziejach jednego kraju i w historii całej ludzkości. Ze względu na doniosłość tego, co się wydarzyło oraz skutki spotkania dwóch światów żyjących do tej pory osobno, chwila ta przyczynia się już w pewien sposób do zjawiska znanego dziś jako globalizacja.

Rok 1492 rozpoczyna się w Hiszpanii bardzo ważnym wydarzeniem: 2 stycznia ma miejsce podbój Granady przez Królów Katolickich. Ostatni mauretański władca Boabdil opuszcza Hiszpanię po ponad siedmiuset latach okupacji. Jest to koniec tak zwanej „Rekonkwisty”.

3 sierpnia 1492 roku Krzysztof Kolumb, reprezentując Królów Katolickich Hiszpanii wpływa z Palos de la Frontera w celu znalezienia nowej drogi, która umożliwiłaby Hiszpanii handel azjatyckimi przyprawami. Kolumb i jemu współcześni wychodzili z dwóch błędnych założeń: że Średnica Ziemi jest mniejsza niż w rzeczywistości i że Azja ma większe rozmiary. Z tego powodu Krzysztof Kolumb uznał, że dotarł do Azji i zmarł nie wiedząc, że tak naprawdę był to nowy kontynent, pomimo swoich czterech podróży do Nowego Świata: w 1492, 1493, 1498 i 1502 roku.

12 października 1492 roku Krzysztof Kolumb dotarł do wyspy na Morzu Karaibskim, zwanej Guanahani, w archipelagu Bahama, której dokładne położenie jest ciągle jeszcze przedmiotem dyskusji. Przybycie Krzysztofa Kolumba do Ameryki uważa się za jedno z najważniejszych wydarzeń w historii powszechnej ze względu na jego konsekwencje i wiąże się ono z pierwszą podróżą dookoła świata, jaką odbyła załoga Hernando Magellana kilka lat później.

Zajmując głównie Meksyk i Peru, Hiszpania stała się najpotężniejszym państwem świata. Najważniejszym źródłem bogactwa dostarczanego przez hiszpańskie i portugalskie kolonie w Ameryce było wydobycie złota i srebra. Nie należy jednak zapominać o wysiłkach Hiszpanów i Portugalczyków mających na celu wprowadzenie chrześcijaństwa na ten kontynent. Franciszek de Vitoria i Bartłomiej de las Casas stali się obrońcami Indian, dając początek „prawom człowieka”, co możemy uznać za wstęp do tego, co dziś jest określone Prawem Międzynarodowym.

Przybycie Kolumba do Ameryki spowodowało wielki rozwój żegluga oraz handlu między narodami, który stał się od tej pory światowy. Innym ważnym skutkiem dotarcia Europejczyków do Ameryki było rozprzestrzenienie się roślin uprawianych przez mieszkańców tego kontynentu, które dziś stanowią 75% produktów spożywanych przez ludzkość, są to między innymi kukurydza, ziemniak, dynia, pomidor, kakao i wanilia.

Ramón

## HISZPAŃSKIE STROJE LUDOWE

Kwestia strojów jest interesująca przede wszystkim z punktu widzenia zwyczajów i sztuki każdego regionu. Niestety, obraz Hiszpanki z ozdobnym grzebieniem wpiętym we włosy, w mantylce (koronkowym szalu), z kastanietami itd. to tylko strój ludowy, wciąż jeszcze noszony głównie w czasie tradycyjnych imprez. Jaka jest ta odzież, tak wyjątkowa i specyficzna dla każdej części Hiszpanii, odzież, o której się powoli zapomina? W tym artykule wymienimy niektóre z elementów garderoby reprezentującej tradycję i kulturę regionów tego jakże fascynującego kraju.

### Strój andaluzyjski

Na przykład, bardzo znany poza granicami Hiszpanii jest strój ludowy Andaluzji złożony z sukni z falbanami, chustki z frędzlami, grzebienia i mantylki. W stroju mężczyzny charakterystyczny jest kapelus z Kordowy, krótka marynarka i buty z jednego kawałka skóry.

### Strój ludowy mieszkańców Madrytu

Mieszkańcy Madrytu również mają swój typowy strój. Kobieta nosi długą obcisłą suknię z falbanami na dole, duży szal z Manilą, a na Korridę oraz na procesje zakłada matylkę i grzebień. Mężczyzna ma na sobie obcisłą marynarkę bez żadnych wzorów lub w kratę, białe jedwabne spodnie, chustę na szyi oraz czapkę z daszkiem.

### Strój aragoński

Jeśli chodzi o Aragończyków, noszą chustę zawiązaną na głowie jak turban i na dodatek spodenki.

### Strój baskijski

Baskowie zakładają białą koszulę i spodnie, wąski pas z kokardą oraz beret.

Wszystkie hiszpańskie stroje ludowe są po prostu piękne. Dlatego należy podtrzymywać tradycję, aczkolwiek dzisiaj, w różnych krajach, ludzie ubierają się niemalże jednakowo. Jeżeli zwyczaje zanikną, stracimy coś bardzo cennego na zawsze, a warto je zachować, gdy reprezentują sztukę i piękno.

Patrycja

## LA NAVIDAD EN CATALUNYA

Recuerdo que de niño esperaba la Navidad con mucha ilusión, venía mucha gente a casa y recibíamos muchas visitas, familia, amigos... además me encantaba el turrón... y no solo eso, siempre caía algún regalo a pesar de que los Reyes Magos no habían llegado aún y faltaban días para que lo hicieran.

La Navidad es una época para recogerse en casa, en Catalunya, en el resto de España y supongo que en toda Europa lo mismo.

Pero hay cosas que son diferentes en Catalunya al resto de España: si bien todos vuelven a casa por Navidad y esa fecha es de obligado encuentro con familia, en Cataluña, mi tierra, no celebramos especialmente la noche buena, el día grande es el día 25 de Diciembre, es el día de la gran comilona... el 24 hay la cena de noche buena, pero no es un día con tanta tradición como en el resto de España, eso sí, la gente sí va a misa del gallo, a las doce y allí se encuentra con los vecinos y más familia.

Durante el día de Navidad los catalanes solemos comer sopa de gallets, que es una pasta muy grande, y de segundo un pavo o pollo muy grande, pero en mi casa solemos comer una gran mariscada, aunque a veces elegimos el plato tradicional... de postre, como no, turrón y cava, mocho cava.

Por la tarde en Catalunya se suele „hacer cagar al tío”, el tío es un trozo de madera sobre el cual se esconden regalos, se cubre la madera con una manta y los niños golpean esa madera con un bastón mientras recitan una canción navideña, al terminar la canción deben descubrir lo que hay debajo de la madera, los mayores también pasan por ese ritual...

No falta tampoco el pesebre o belén ni el árbol de navidad, de niño me encantaba hacer el belén, allí no faltan los reyes magos... es cuando llegan los Reyes Magos, cuando guardamos las figuras y esperamos impacientes a que lleguen otra vez el año próximo.

En Barcelona es muy típica la fira de Santa Llucia, delante de la catedral se instalan tiendecitas que venden figuras del pesebre, árboles de navidad y otros productos navideños, mi ciudad se viste de gala durante ese tiempo y las calles están iluminadas con adornos navideños, no hace mucho frío... y se puede pasear por las calles.

Dos cosas antes de terminar: este año pasaré aquí las navidades y mi familia me visitará, pasaremos juntos la navidad, en Polonia, y por último, el día siguiente a la navidad es mi cumpleaños... ya sabéis, acordaros de mí.

Feliz Navidad a todos

Xavi

## ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA W KATALONII

Pamiętam, że jako dziecko czekałem na Boże Narodzenie z niecierpliwością, do mojego domu przychodziło dużo ludzi i przyjmowaliśmy wiele odwiedzin, rodzina, przyjaciele... co więcej uwielbiałem turrón (tak nazywają się typowe słodczyce zrobione z migdałów, które jada się w Hiszpanii na Boże Narodzenie)... i nie tylko to, zawsze wpadał jakiś prezent pomimo tego, że Trzej Królowie jeszcze nie przybyli i trzeba było poczekać aż się zjawią.

Boże Narodzenie to czas, kiedy ludzie gromadzą się w domach w Katalonii, w innych częściach Hiszpanii i podejrzewam, że w całej Europie jest tak samo.

Jednak są rzeczy, które wyglądają inaczej w Katalonii niż w pozostałych regionach Hiszpanii: chociaż wszyscy wracają do domu na Boże Narodzenie i ta data wiąże się obowiązkowo ze spotkaniem z rodziną, w Katalonii, moim kraju, nie świętujemy specjalnie Wigilii, najważniejszym dniem jest 25 Grudnia, jest to czas wielkiego obżarstwa... 24 ma miejsce kolacja wigilijna, ale nie jest to dzień z takimi tradycjami, jak w pozostałej części Hiszpanii, chociaż ludzie też idą na Pasterkę o północy i tam spotykają się z sąsiadami i resztą rodziny.

W dzień Bożego Narodzenia, my, Katalończycy, jemy zazwyczaj zupę z *gallets*, to jest z bardzo dużym makaronem, a na drugie danie indyka lub wielkiego kurczaka, ale w moim domu przeważnie jemy gigantyczną potrawę z różnych owoców morza, chociaż czasami wybieramy tradycyjny posiłek... na deser, jakżeby inaczej, turrón i szampan, dużo szampana.

Po południu, w Katalonii *„robi się wszystko, żeby facet srał”*, facet to kawałek drewna, na którym chowa się prezenty, przykrywa się drewno kocem i dzieci uderzają w to drewno kijem, śpiewając kolędę; po zakończeniu piosenki muszą odkryć to, co znajduje się pod kawałkiem drewna, starsi również uczestniczą w tym rytuale.

Jest też żłobek, szopka i choinka, jako dziecko uwielbiałem robić szopkę, zawsze są tam Trzej Królowie... kiedy przybywają, zachowujemy figurki i niecierpliwie czekamy na ich nadejście w przyszłym roku.

W Barcelonie, typowa jest *„fira de Santa Llucia”*, jarmark z okazji dnia Świętej Lluicii, przed katedrą ustawiają się sklepiki, gdzie sprzedaje się figurki do żłobka, choinki i inne bożonarodzeniowe produkty, moje miasto ubiera się w tym czasie wytwornie, a ulice są przystrojone świątecznymi ozdobami, nie jest zimno i można spacerować po ulicach.

Dwie rzeczy na koniec: po pierwsze, w tym roku zostaną na święta tutaj, a moja rodzina mnie odwiedzi, spędzimy Boże Narodzenie w Polsce, po drugie, w dzień po Bożym Narodzeniu, są moje urodziny, już wicie, pamiętajcie o mnie.

Wesołych Świąt

Xavi

## EL INVIERNO

Viene el invierno a Polonia... otra vez. Pues sí, en Polonia nadie se libra del frío, de los árboles sin hojas... y de la nieve.

Ya no veremos a las simpáticas ardillas en el parque de Jordan, y los niños no podrán darles de comer nueces.

Ya no oiremos a los alegres pájaros en los árboles, y en la ciudad sólo se quedará con el ruido de los coches, pero en el bosque o en la montaña reinará una paz y una soledad preciosa.

En „Las Wolski” los colores desaparecerán y todo se cubrirá de una capa de nieve, que en los días de sol, parece un espejo que te da el precioso tesoro de la luz, que en invierno es... oro.

En invierno la ausencia de luz te hace sentir de una manera extraña y en los días de nieve con la luz en el campo parecen un mar de oro. Pero en la ciudad la nieve se mezcla con polvo y suciedad, y la nieve se vuelve negra y no es tan agradable.

En Cracovia, en invierno hay tantas cosas buenas como malas. Pero las cosas buenas hay que buscarlas lejos del asfalto.

Raúl

## ZIMA

Do Polski przychodzi zima... znów! No tak, w Polsce nikt nie uwolni się od zimna, od drzew bez liści ani od śniegu.

Już nie zobaczymy sympatycznych wiewiórek w Parku Jordana, a dzieci nie będą mogły dawać im orzechów.

Już nie usłyszymy wesołych ptasich głosów w koronach drzew, a w miastach pozostanie tylko hałas samochodów, za to w lesie i w górach zapanuje wspaniały spokój i samotność.

W lesie Wolskim kolory znikną, a wszystko przykryje warstwa śniegu, która w słoneczne dni zdaje się być lustrem dającym bezcenny skarb światła, które zimą jest... na wagę złota.

Zimą brak światła sprawia, że czujesz się dziwnie, za to w śnieżne dni słońce przemienia pola w morze złota. Ale w mieście śnieg miesza się z kurzem i brudem, staje się czarny i nie jest już tak przyjemny.

W Krakowie, zimą jest tyle samo dobrych, co złych rzeczy. Ale dobrych rzeczy należy szukać z dala od asfaltu.

Raúl

## LA MARIMORENA

Ande, ande, ande La Marimorena  
Ande, ande que es la Nochebuena

En el portal de Belén hay estrellas, sol y luna  
la Virgen y San José, y el Niño que está en la cuna

Ande, ande, ande La Marimorena  
Ande, ande que es la Nochebuena

Y si quieres comprar pan más blanco que la azucena  
en el portal de Belén la Virgen es panadera

Ande, ande, ande La Marimorena  
Ande, ande que es la Nochebuena

Un pastor comiendo sopas en el aire divisó  
un ángel que le decía ha nacido el Redentor

Ande, ande, ande La Marimorena  
Ande, ande que es la Nochebuena

De Oriente salen tres Reyes para adorar al Dios Niño  
una estrella les guiaba para seguir el camino.

Ande, ande, ande La Marimorena  
Ande, ande que es la Nochebuena

A esta puerta hemos llegado  
cuatrocientos en cuadrilla  
si quieres que nos sentemos  
saca cuatrocientas sillas

Ande, ande, ande La Marimorena  
Ande, ande que es la Nochebuena

Saca una para mi  
y otra "pa" mi compañero  
y los que vengan detrás  
que se sienten en el suelo

Ande, ande, ande La Marimorena  
Ande, ande que es la Nochebuena

En el portal de Belén  
han entrado los ratones  
y al bueno de San José  
le han roído los calzones

Ande, ande, ande La Marimorena  
Ande, ande que es la Nochebuena

En el Portal de Belén hay un hombre haciendo gachas  
con la cuchara en la mano repartiendo a las muchachas

Ande, ande, ande La Marimorena  
Ande, ande que es la Nochebuena

Una estrella se ha perdido y en el cielo no aparece,  
se ha metido en el Portal y en Su rostro resplandece.

Ande, ande, ande La Marimorena  
Ande, ande que es la Nochebuena

En el Portal de Belén hacen Luna los pastores  
para calentar al niño que ha nacido entre las flores.

Ande, ande, ande La Marimorena  
Ande, ande que es la Nochebuena

## EMPANADAS

### Ingredientes:

#### Relleno:

400g de carne picada  
50g de mantequilla  
2 cebollas  
2 huevos duros  
100g de aceitunas verdes  
100g de pasas de uva  
sal y pimienta

#### Masa:

½ kg de harina  
150g de mantequilla  
3 huevos  
sal y azúcar

Para el relleno, poner en una sartén las cebollas y la carne. Añadir luego las aceitunas, las pasas de uva, los huevos duros bien picados y un poco de sal y pimienta.

Para la masa, poner la harina en la mesa y mezclar con dos huevos, la mantequilla, sal, azúcar y agua. Luego dejar descansar todo una hora.

Estirar la masa, luego cortarla en discos de 12 cms.

Poner el relleno en el centro de los discos y cerrarlos uniendo las dos mitades con un poco de agua.

Pintar las empanadas con huevo y ponerlas en el horno. Dejar las empanadas en el horno unos 20 minutos a 200° de temperatura.

¡Que aproveche!

## RINCÓN DEL HUMOR

En el oculista:

- Doctor: haber, dígame la tercera letra de aquel cartel  
- Paciente: ¿Qué cartel?

U oculisty:

Lekarz: Proszę odczytać trzecią literę na tamtej planszy.  
Pacjent: Na jakiej planszy?

Dos en un coche:

- No corras tanto. ¡En cada curva cierro los ojos!  
- ¡Ah! ¿Tú también?

Dwóch w aucie:

-Nie jedź tak szybko! Na każdym zakręcie zamykam oczy!  
-Tak!? Ty też?

## EMPANADAS (PIEROGI) Z MIĘSEM

### Składniki:

#### Farsz:

400g mielonego mięsa  
50g masła  
2 cebule  
2 jajka na twardo  
100g zielonych oliwek  
100g rodzynek  
sól i pieprz

#### Ciasto:

½ kg mąki  
150g masła  
3 jajka  
sól i cukier

Żeby zrobić farsz, należy położyć na patelni cebule i mięso. Następnie dodać oliwki, rodzynek, drobno posiekane jajka na twardo, trochę soli i pieprzu.

Żeby zrobić ciasto, wysypać mąkę na stół i mieszać z dwoma jajkami, masłem, solą, cukrem i wodą. Potem zostawić wszystko na godzinę.

Rozwałkować ciasto, następnie podzielić je na 12-centymetrowe krążki.

Umieścić farsz na środku każdego z krążków, a potem skleić je dodając odrobinę wody.

Pomalować pierogi jajkiem i włożyć do piekarnika. Pozostawić w piekarniku przez 20 minut, w temperaturze 200°.

Smacznego!

### Redakcja:

**Centro Español**

**HISPANSKIE CENTRUM JĘZYKOWE**

ul. Mała 3, 31-103 Kraków

Redaktor naczelny: Patrycja Kociołek  
Z-ca redaktora naczelnego: Monika Wierzbicka  
Skład: Mariusz Wierzbicki

Kontakt do redakcji:  
tel: (+48 12) 425 41 00  
e-mail: [nosotros@hiszpanski.edu.pl](mailto:nosotros@hiszpanski.edu.pl)

Wersja elektroniczna: [www.hiszpanski.edu.pl/nosotros/](http://www.hiszpanski.edu.pl/nosotros/)